

Seat No. : _____

KJ-115

March-2014

M.Com. Part – I (Annual Pattern)

Cost Accountancy : (Paper-II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

1. નીચેની માહિતી પરથી તા. 31-3-2014ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના એક કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો :

20

તા. 31-3-2014ના રોજનું કાર્યું સરવેયું

ઉધાર બાકી	₹	જમા બાકી	₹
રોકડ અને બેંક સિલક	25,000	નફા-નુકસાન ખાતું (1-4-2013)	30,000
લેણી હૂંડી	20,000	ઈક્વિટી શેર મૂડી	6,00,000
શરૂઆતનો સ્ટોક	70,000	12% પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	1,50,000
ખરીદી	9,30,000	10% ડિબેન્ચર	1,50,000
વેચાણ પરત	40,000	શેર જપ્તી ખાતું	10,000
જમીન-મકાન	4,00,000	સામાન્ય અનામત	70,000
પ્લાન્ટ-યંત્રો	3,00,000	બાંધીમુદતની થાપણ	24,000
દેવાદારો	2,00,000	દેવીહૂંડી	10,000
જકાત	90,000	વેચાણ	16,00,000
વેચાણ ખર્ચા	20,000	ખરીદ પરત	30,000
જાવકમાલ ગાડાભાડું	8,000	લેણદારો	1,00,000
મજૂરી	3,40,000	ડિરેક્ટરની લોન	20,000
વહીવટી ખર્ચા	85,000	રોકાણો પર વ્યાજ	8,000
વાહનો	60,000	સ્ટાફ પેન્શન ફંડ	8,000
ટેલીફોન ડિપોઝીટ	10,000		
ડિરેક્ટર ફી	10,000		
ડિબેન્ચર વ્યાજ	6,000		
રોકાણો	1,50,000		
ડિબેન્ચર વટાવ	40,000		
છુટા ભાગો	6,000		
	28,10,000		28,10,000

વધારાની માહિતી :

- (1) આખર સ્ટોક ₹ 1,40,000.
- (2) કાયમી મિલકતો પર 10% ઘસારો ગણો.
- (3) દેવાદારો પર 5% ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરો.
- (4) ₹ 20,000 સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જાઓ.
- (5) ડિરેક્ટરોએ ઈક્વિટી શેર મૂડી પર 10% લેખે ડિવિડન્ડની ભલામણ કરી છે.
- (6) ડિબેન્યર તા. 31-3-2018ના રોજ પરત કરવાના છે.

Prepare Final Accounts of a company for the year ending on 31-3-2014 from following information :

Trial Balance as on 31-3-2014

Debit Balances	₹	Credit Balances	₹
Cash & Bank Balance	25,000	Profit & Loss A/c. (1-4-2013)	30,000
Bills Receivable	20,000	Equity Share Capital	6,00,000
Opening Stock	70,000	12% Preference Share Capital	1,50,000
Purchase	9,30,000	10% Debentures	1,50,000
Sales Return	40,000	Forfeited Shares A/c.	10,000
Land & Building	4,00,000	General Reserve	70,000
Plant & Machinery	3,00,000	Fixed Deposits	24,000
Debtors	2,00,000	Bills Payable	10,000
Octroi	90,000	Sales	16,00,000
Selling Expenses	20,000	Purchase Return	30,000
Carriage Outward	8,000	Creditors	1,00,000
Wages	3,40,000	Loan of Directors	20,000
Administrative Expenses	85,000	Interest on Investments	8,000
Vehicles	60,000	Staff Pension Fund	8,000
Telephone Deposit	10,000		
Director's fees	10,000		
Interest on Debentures	6,000		
Investments	1,50,000		
Discount on Debentures	40,000		
Loose Tools	6,000		
	28,10,000		28,10,000

Additional Informations :

- (1) Closing stock is valued at ₹ 1,40,000.
- (2) Depreciate all fixed assets by 10%.
- (3) Provide Bad Debt Reserve on Debtors by 5%.
- (4) Transfer ₹ 20,000 to General Reserve.
- (5) The directors have proposed dividend at 10% on equity share capital.
- (6) Debentures are to be redeemed on 31-3-2018.

અથવા/OR

1. (a) તા. 31-3-2014 ના રોજ કાચા સરવૈયામાં નીચે મુજબની બાકીઓ હતી : 6

વિગત	ઉધાર બાકી (₹)	જમા બાકી (₹)
આવકવેરાની જોગવાઈ (1-4-2013)	–	40,000
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો (1-4-2013)	30,000	–
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો (વર્ષ 2013-14 દરમ્યાન ચૂકવેલ)	40,000	–
વર્ષ 2013-14 દરમ્યાન ચૂકવેલ આવકવેરો (ગયા વર્ષનો)	6,000	–

વર્ષ 2012-13ના વર્ષની આકારણી વર્ષ 2013-14 દરમ્યાન પૂરી થઈ ગયેલ છે અને આવકવેરાની જવાબદારી ₹ 36,000 નક્કી કરવામાં આવી.

વર્ષ 2013-14 માટે ₹ 50,000 આવકવેરાની જોગવાઈ કરવાની છે.

વર્ષ 2013-14ના વાર્ષિક હિસાબોમાં ઉપરની વિગતો કેવી રીતે દર્શાવશો ?

Following items appeared in the Trial Balance of a company on 31-3-2014 :

Particulars	Debit Balance (₹)	Credit Balance (₹)
Provision for Income Tax (1-4-2013)	–	40,000
Advance Payment of Income Tax (1-4-2013)	30,000	–
Advance Payment of Income Tax (paid during the year 2013-14)	40,000	–
Income tax paid during the year 2013-14 (last year)	6,000	–

Assessment for the year 2012-13 has been completed during the year 2013-14 and tax liability is determined at ₹ 36,000. Provision for income-tax is to be made at ₹ 50,000 for the year 2013-14.

How will you show the above information in company's Final Accounts for the year 2013-14 ?

- (b) તા. 31-3-2014 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના એક કંપનીના નફા-નુકસાન ખાતા પરથી કંપની ધારા મુજબ મહત્તમ સંચાલકીય મહેનતાણાની ગણતરી કરો :

14

ઉધાર		જમા	
વિગત	₹	વિગત	₹
ઓફિસ ખર્ચા	26,000	કાચો નફો	3,18,500
પગાર	1,00,000	સરકારી સહાય	7,650
કર્મચારીઓને એક્ષ-ગ્રેસીયા ચૂકવણી	2,500	મકાન વેચાણનો નફો	4,350
વૈજ્ઞાનિક સંશોધન ખર્ચ (નવી લેબોરેટરી ઉભી કરવાનો ખર્ચ)	40,000	(પડતર ₹ 14,000 અને એકઠો થયેલ ઘસારો ₹ 4,000)	
વેચાણ ખર્ચા	17,000		
લોન પર વ્યાજ	8,000		
ડિરેક્ટર ફી	1,600		
દાન	1,000		
યંત્ર વેચાણનું નુકસાન	500		
ઘસારો	3,400		
વિકાસ વળતર અનામત	500		
આવકવેરો	50,000		
બાકી આગળ લઈ ગયા	80,000		
	3,30,500		3,30,500

Profit and Loss Account of a company for the year ending on 31-3-2014 is as under. Calculate maximum managerial Remuneration as per Companies Act.

Particulars	₹	Particulars	₹
To Office Expenses	26,000	By Gross Profit	3,18,500
To Salary	1,00,000	By Subsidy from Government	7,650
To Ex-gratia payment to employees	2,500	By Profit on sale of Building	4,350
To Scientific Research Exp. (New Laboratory set-up)	40,000	(cost ₹ 14,000 and accumulated depreciation ₹ 4,000)	
To Selling Expenses	17,000		
To Interest on Loan	8,000		
To Director Fees	1,600		
To Donation	1,000		
To Loss on sale of Machinery	500		
To Depreciation	3,400		
To Development Rebate Reserve	500		
To Income Tax	50,000		
To Balance c/d	80,000		
	3,30,500		3,30,500

2. એક વેપારી પડતર પર 30% નફો ઉમેરી ભાડે ખરીદ પદ્ધતિથી વેચાણ કરે છે. નીચેની માહિતી પરથી ભાડા-ખરીદ વેપારખાતું તૈયાર કરો. જરૂરી ગણતરી દર્શાવો : 20

2013		₹
એપ્રિલ 1	દુકાનમાં સ્ટોક (પડતર)	90,000
"	લેણા થયેલ હપ્તા	28,000
<u>વર્ષ દરમ્યાનના વ્યવહારો</u>		
(1)	ગ્રાહકો પાસેથી મળેલ રોકડ	3,05,000
(2)	ખરીદી	2,70,000
(3)	પરત લીધેલ માલ (લેણા થયેલ હપ્તા ₹ 11,200)	3,200
2014		
માર્ચ 31	દુકાનમાં સ્ટોક	1,12,800
"	લેણા થયેલ હપ્તા	45,000
"	નહિ લેણા થયેલ બાકી હપ્તા	1,51,960

A trader sells goods on Hire-Purchase at cost plus 30% profit. From the following information, calculate Hire-Purchase Trading Account. Show necessary workings.

2013		₹
April 1	Stock in shop (at cost)	90,000
"	Instalments due	28,000
Transactions during the year		
(1)	Cash received from customers	3,05,000
(2)	Purchases	2,70,000
(3)	Goods repossessed (instalments due ₹ 11,200), valued at	3,200
2014		
March 31	Stock in shop	1,12,800
"	Instalments due	45,000
"	Instalments unpaid and not due	1,51,960

અથવા/OR

2. એક ઉત્પાદક પોતાનો માલ જે પાત્રોમાં વેચે છે તેની કિંમત ગ્રાહક ખાતે ₹ 20 લેખે ઉધારે છે. જો આ પાત્રો ચાર અઠવાડિયામાં પરત કરવામાં આવે તો ગ્રાહકો ને ₹ 16 જમા આપવામાં આવે છે. નવા ખરીદેલ પાત્રો સિવાય બધાજ પાત્રોનો આખર સ્ટોક ₹ 12ની કિંમતે આંકવાનો છે. નવા પાત્રો તેની ખરીદ કિંમતે એટલે કે ₹ 13 લેખે આંકવાના છે.

20

નીચેની વિગતો 31-3-2014ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેની છે :

ગ્રાહકો પાસે રહેલ પાત્રોની સંખ્યા, તા 1-4-2013ના રોજ	5,100
હાથ પર રહેલ પાત્રોની સંખ્યા, તા. 1-4-2013ના રોજ	6,480
ગ્રાહકોને મોકલેલ પાત્રોની સંખ્યા	7,870
ગ્રાહકોએ પરત કરેલ પાત્રોની સંખ્યા	2,550
આગથી નાશ પામેલ પાત્રોની સંખ્યા	150
ભંગાર તરીકે વેચી દીધેલ પાત્રોની સંખ્યા (₹ 230ની કિંમતે)	35
સમારકામ ખર્ચ	120
ગ્રાહકો પાસે રહેલ પાત્રોની સંખ્યા, તા. 31-3-2014ના રોજ	3,450
હાથ પર રહેલ પાત્રોની સંખ્યા 31-3-2014ના રોજ	3,750

ઉપરની માહિતી પરથી પાત્રોનું વેપાર ખાતું અને પાત્રોનું જોગવાઈ ખાતું તૈયાર કરો.

A manufacturer sells his products in containers charging them out at ₹ 20 each. Customers are credited by ₹ 16 each if the containers are returned within four weeks. All stock except newly purchased is valued at ₹ 12 each. Newly purchased stock is valued at its purchase price, i.e. ₹ 13 each.

The following particulars are available for the year ended on 31-3-2014 :

No. of containers with customers on 1-4-2013	5,100
No. of containers at hand on 1-4-2013	6,480
No. of containers sent to customers	7,870
No. of containers returned by customers	2,550
No. of containers destroyed by fire	150
No. of containers sold as scrap (for ₹ 230)	35
Repair expenses incurred	120
No. of containers with customers on 31-3-2014	3,450
No. of containers at hand on 31-3-2014	3,750

Prepare from the above information Containers Trading Account and Containers Provision Account.

3. EXE Ltd અને WYE Ltd. નાં તા. 31-3-2014ના રોજનાં પાકાં સરવૈયાં નીચે મુજબ છે :

20

જવાબદારી	EXE Ltd. (₹)	WYE Ltd. (₹)	મિલકતો	EXE Ltd. (₹)	WYE Ltd. (₹)
દરેક ₹ 10 નો એક એવા પૂર્ણ ભરપાઈ શેર	3,00,000	30,000	ફ્રી હોલ્ડ મિલકતો	2,80,000	—
સામાન્ય અનામત	1,50,000	15,000	યંત્રો	40,000	16,000
નફા-નુકસાન ખાતું	50,000	40,000	WYE લિ. ના 2,400 શેર	60,000	—
લેણદારો	90,000	9,000	રોકાણો	90,000	30,000
દેવીહૂંડી	10,000	12,000	દેવાદારો	70,000	34,000
EXE Ltd. દ્વારા વટાવેલ પરંતુ નહીં પાકેલ હૂંડીઓ ₹ 4,000			લેણીહૂંડી	8,000	—
			બેંક સિલક	52,000	26,000
	6,00,000	1,06,000		6,00,000	1,06,000

EXE Ltd. એ WYE Ltd. ના શેર તા. 1-7-2013 ના રોજ ખરીદ્યા હતા. તા. 1-4-2013ના રોજ WYE Ltd. ના ચોપડે અનામત ₹ 5,000 અને નફા-નુકસાન ખાતાની જમા બાકી ₹ 16,000 હતી. WYE Ltd. એ સ્વીકારેલ બધીજ હૂંડીઓ EXE Ltd. એ લખેલી હતી, જેમાંથી ₹ 4,000 ની હૂંડીઓ EXE Ltd. એ વટાવી હતી. EXE Ltd.ના દેવાદારોમાં ₹ 6,000 WYE Ltd. પાસે લેણાં હતા. વર્ષ દરમિયાન માસિક એક સરખા દરે નફો મળેલ હતો.

તા. 31-3-2014 ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

The Balance Sheets of EXE. Ltd and WYE. Ltd. as on 31-3-2014 are as follows :

Liabilities	EXE Ltd. (₹)	WYE Ltd. (₹)	Assets	EXE Ltd. (₹)	WYE Ltd. (₹)
Shares of ₹ 10 each fully paid up	3,00,000	30,000	Free hold assets	2,80,000	—
General Reserve	1,50,000	15,000	Machinery	40,000	16,000
Profit & Loss A/c.	50,000	40,000	2,400 shares in WYE Ltd.	60,000	—
Creditors	90,000	9,000	Investments	90,000	30,000
Bills Payable	10,000	12,000	Debtors	70,000	34,000
Bills Discounted by EXE Ltd. but not matured ₹ 4,000			Bills Receivable	8,000	—
			Bank Balance	52,000	26,000
	6,00,000	1,06,000		6,00,000	1,06,000

EXE Ltd. acquired shares of WYE Ltd. on 1-7-2013. The books of WYE Ltd. disclosed a reserve of ₹ 5,000 and credit balance of Profit & Loss Account of ₹ 16,000 on 1-4-2013. All the bills accepted by WYE Ltd. were drawn by EXE Ltd, of which EXE Ltd. has discounted bills of ₹ 4,000. The debtors of EXE Ltd. include ₹ 6,000 receivable from WYE Ltd. The monthly profit was evenly earned during the year. Prepared consolidated b/s as on 31-3-2014 :

અથવા/OR

3. તા. 1-4-2013ના રોજ પ્રિયા લિ. અને રિયા લિ. નું સંયોજન કરવામાં આવ્યું અને તેજ લિ. નામની નવી કંપનીની સ્થાપના બંને કંપનીઓનો ધંધો ખરીદી લેવા કરવામાં આવી.

20

તા. 31-3-2013 ના રોજનું પાકું સરવૈયું

જવાબદારી	પ્રિયા લિ. (₹)	રિયા લિ. (₹)	મિલકતો	પ્રિયા લિ. (₹)	રિયા લિ. (₹)
દરેક ₹ 10 નો તેવા ઈક. શેર.	10,00,000	6,00,000	કાયમી મિલકતો	10,00,000	7,00,000
સામાન્ય અનામત	2,00,000	1,20,000	રોકાણો	2,00,000	1,00,000
નફા-નુકસાન ખાતું	1,00,000	80,000	સ્ટોક	3,00,000	2,00,000
રોકાણ વળતર અનામત	60,000	20,000	દેવાદારો	50,000	80,000
નિકાસ નફા અનામત	20,000	10,000	બેંક સિલક	1,50,000	1,20,000
10% ડિબેન્યર	2,00,000	3,00,000			
લેણદારો	1,20,000	70,000			
	17,00,000	12,00,000		17,00,000	12,00,000

બંને કંપનીઓના ઈકિવટી શેરહોલ્ડરોને તેજ લિમિટેડે જરૂરી સંખ્યામાં ઈકિવટી શેરો ₹ 10 ની મૂળ કિંમતે ભાવોભાવ આપ્યા.

નીચેની રીતે ખરીદ કિંમતની ગણતરી કરો :

- જોડાણના હિતની રીતે
- ખરીદીની રીતે

બંને રીત અનુસાર તેજ લિ. નું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

Priya Ltd. and Riya Ltd. were amalgamated on 1-4-2013 and a new company Tej Ltd. was formed to take over the business of existing companies.

Balance Sheets as on 31-3-2013

Liabilities	Priya Ltd. (₹)	Riya Ltd. (₹)	Assets	Priya Ltd. (₹)	Riya Ltd. (₹)
Equity shares of ₹ 10 each	10,00,000	6,00,000	Fixed Assets	10,00,000	7,00,000
General Reserve	2,00,000	1,20,000	Investments	2,00,000	1,00,000
Profit & Loss A/c.	1,00,000	80,000	Stock	3,00,000	2,00,000
Investment Allowance Reserve	60,000	20,000	Debtors	50,000	80,000
Export Profit Reserve	20,000	10,000	Bank Balance	1,50,000	1,20,000
10% Debentures	2,00,000	3,00,000			
Creditors	1,20,000	70,000			
	17,00,000	12,00,000		17,00,000	12,00,000

Tej Ltd. issued necessary number of equity shares of ₹ 10 each equity share holders of both companies at par.

Calculate purchase consideration at par :

- (i) Pooling of interest method and
(ii) Purchase method

Prepare new Balance Sheet of Tej Ltd. under both methods.

4. એક વીમા કંપનીના દરિયાઈ વિભાગ માટે તા. 31-3-2014ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું મહેસૂલી ખાતું નીચેની માહિતી પરથી તૈયાર કરો : 20

વિગત	પ્રત્યક્ષ ધંધો ₹ ('000)	પુનઃવીમો ₹ ('000)
પ્રીમિયમ :		
મળેલ	8,000	6,000
મળવા પાત્ર (1-4-2013)	1,000	500
મળવા પાત્ર (31-3-2014)	3,000	2,000
ચૂકવેલ	—	2,600
ચૂકવવા પાત્ર (1-4-2013)	—	400
ચૂકવવા પાત્ર (31-3-2014)	—	600
દાવાઓ :		
ચૂકવેલ	3,600	1,800
ચૂકવવાપાત્ર (1-4-2013)	100	80
ચૂકવવાપાત્ર (31-3-2014)	80	30
મળેલ	—	900
મળવાપાત્ર (1-4-2013)	—	300
મળવાપાત્ર (31-3-2014)	—	50
કમિશન :		
સ્વીકારેલ વીમા પર	300	120
આપેલ પુનઃવીમા પર	—	180

વર્ષના અન્ય ખર્ચાઓ અને આવક

	₹		₹
પગાર	300	મળેલ વ્યાજ	200
ભાડું અને વેરા	1,000	આવક વેરો ચૂકવ્યો.	600
પોસ્ટેજ અને સ્ટેશનરી	30	કાનૂની ખર્ચા	1,200

(₹ 400 દાવાઓ માટે સહિત)

તા. 1-4-2013 ના રોજ બાકી જોખમ માટેનું અનામત ₹ 5,000 અને વધારાનું અનામત ₹ 400 હતું. ચોખ્ખા પ્રીમિયમના 5% વધારાનું અનામત રાખવાનું છે.

Prepare Revenue Account for the marine insurance business of an Insurance company for the year ending on 31-3-2014 from following information :

Particulars	Direct Business ₹ ('000)	Re-insurance ₹ ('000)
Premium :		
Received	8,000	6,000
Receivable (1-4-2013)	1,000	500
Receivable (31-3-2014)	3,000	2,000
Paid	–	2,600
Payable (1-4-2013)	–	400
Payable (31-3-2014)	–	600
Claims :		
Paid	3,600	1,800
Payable (1-4-2013)	100	80
Payable (31-3-2014)	80	30
Received	–	900
Receivable (1-4-2013)	–	300
Receivable (31-3-2014)	–	50
Commission :		
On Insurance accepted	300	120
On Re-insurance ceded	–	180
Other expenses and income for the year :		
	₹	₹
Salary	300	Interest received 200
Rent & Taxes	1,000	Income-tax paid 600
Postage & Stationary	30	Legal expenses 1,200
		(including ₹ 400 for claims)

Balance of unexpired Risk Reserve on 1-4-2013 was ₹ 5,000 and additional reserve ₹ 400.

Additional reserve is to be maintained at 5% of net premium.

અથવા/OR

4. ટૂંકનોંધ લખો :

20

Write short note :

(1) સામાજિક હિસાબી પદ્ધતિ

Social Accounting method

(2) માનવ સાધન હિસાબી પદ્ધતિ

Human Resource Accounting method

5. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

20

Write short notes on any **two** :

- (1) ફુગાવાલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ.
Inflation Accounting method.
 - (2) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ.
Environmental Accounting method.
 - (3) મૂલ્ય વૃદ્ધિ હિસાબી પદ્ધતિ.
Value Added Accounting method.
-

